

Lärarens sida: Mellan, text 7, Kartongen

Textsamtal i grupp · åk 2–9

Det som står mellan raderna: Mormor, som heter Gunvor, var målvakt i ett pojklag sommaren 1971 och gömde flätan under en keps för att få vara med. Med "han" menar hon sig själv.

I passet	
Före läsningen	Vad kan man hitta i en gammal kartong, och vad kan sakerna berätta om den som har sparat dem?
Stoppet	Stanna efter <i>"Den fick aldrig tas av, inte ens när det regnade."</i> Något är konstigt: varför får en keps aldrig tas av?
Tänka högt · fråga 3, Före och efter	<i>"Vänta, här står inte varför kepsen aldrig fick tas av. Jag ser framför mig målvakten med kepsen neddragen. Det står 'skymtade änden av en fläta' och 'Den fick aldrig tas av'. Jag vet att man gömmer det man inte vill visa, och att lag förr var för pojkar. Alltså tror jag att målvakten var en flicka som gömde flätan. Stämmer det med resten? Jag läser vidare. På baksidan står tio pojknamn och Gunvor. Ja, det stämmer."</i>
Fråga 1 · på raderna	En keps.
Fråga 2 · mellan raderna, Vem, syftning	Ledtrådarna: <i>"skymtade änden av en fläta"; "Det står ju på din brevlåda"</i> . Svar som texten stöder: mormor själv, som var målvakten. Svaret <i>"målvakten"</i> håller också, som ett första steg. En tanke att pröva: <i>"En av pojkarna, för mormor säger 'han'."</i> Det bygger bara på ordet <i>"han"</i> . Fråga tillbaka: <i>"Vad skymtade bakom örat på målvakten, och vems namn står på brevlådan?"</i>
Fråga 3 · mellan raderna, Före och efter	Ledtrådarna: <i>"skymtade änden av en fläta"; "Den fick aldrig tas av, inte ens när det regnade"</i> . Svar som texten stöder: Gunvor gömde flätan för att få vara med i ett pojklag, eller för att inte sticka ut. De håller när eleven visar en ledtråd. En tanke att pröva: <i>"Kepsen var en lyckokeps."</i> Det förklarar inte flätan. Fråga tillbaka: <i>"Vad skymtade under kepsen, och hur många av namnen var pojknamn?"</i>
Fråga 4 · bortom raderna	Ett bra svar nämner handskena, kepsen eller namnlistan och ger ett eget skäl.
Öppna frågor	<i>"Vad tror ni att mormor tänker på när hon slår ihop handskena, som om en boll var på väg?"; "Samir frågar vad målvakten hette, och mormor svarar 'Det var länge sedan.' Varför tror ni att hon svarar så?"</i>
Om eleven fastnar	Peka på <i>"skymtade änden av en fläta"</i> .

© Niclas Fohlin. Ur Textsamtal i grupp, <https://niclasfohlin.se/stodundervisning/textsamtal-i-grupp>.

KARTONGEN

Samir hittade kartongen längst in i mormors garderob. Överst låg ett svartvitt foto av elva barn framför ett fotbollsmål. Längst bak stod en målvakt med stora handskar och en keps neddragen över pannan. Bakom örat skymtade änden av en fläta, nästan helt gömd under kepsen.

”Vem är han med handskarna?” frågade Samir.

Mormor tog fotot och log. ”Han släppte bara in två mål hela sommaren.”

”Vad hette han?”

”Det var länge sedan.” Mormor strök med tummen över kepsen på fotot. ”Den fick aldrig tas av, inte ens när det regnade.”

Mormor vände på fotot. Där stod det med blyerts: Sommarlaget 1971. Under det stod elva namn, och tio av dem var pojknamn. Det elfte var Gunvor.

”Gunvor”, läste Samir. ”Det står ju på din brevlåda.”

”Jaså, det gör det.” Sedan tog hon upp de gamla handskarna ur kartongen och slog ihop dem, som om en boll var på väg.

-
1. Vad hade målvakten på huvudet?
 2. Mormor säger ”Han släppte bara in två mål hela sommaren.” Vem menar hon med ”han”? Hur vet du det?
 3. Varför fick kepsen aldrig tas av sommaren 1971, tror du? Vad i texten får dig att tro det?
 4. Mormor tar upp de gamla handskarna. Vad hade du frågat henne i Samirs ställe? Varför?